

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kt
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Állapotainkról.

Kézdi-Vásárhely, 1889. aug. 31.

A háromszéki székely nép haladását mi sem gátolja annyira, mint a csökönyös konzervativizmus, mely irtózik minden újítástól.

„A hogy apám és nagyapám megélt, megélhetek úgy én is.” Ez volt régen s ez ma is a jelszó. Földművelésünk, állattenyésztésünk, iparunk és kereskedésünk ma is ugyanazon nyomon halad, mint tán egy századdal ezelőtt; évtizedek nyomtalanul suhannak el felettünk s mi maradunk a régiek. Ha imitt-amott látjuk is az előre törő akarat egy-egy halvány jelét, de ez oly kicsiny, oly jelentéktelen, hogy egy nép jövő átalakulását nem eredményezheti. Hogy állításunk igazolására példát hozunk fel, vessünk egy tekintetet a keleti bércek közé, hol egy pár év óta egy nagyszabású, hatalmas ipartelep alakult; de ez a telep nem székely eszme, nem székely ember tulajdona; ott csak az alsóbb rendű munkát végzi népünk és a hasznát idegen ember teszi zsebére. A büszke székely nép idegenek zsoldjába állt, hogy az ősei vérén szerzett földön keserves munkájával megszerzhesse mindennapi kenyerét.

Gyönyörű őserdőkkel koronázta be a természet bérceinket, melyek kimeríthetlen falkincsükkel bő jövedelmi forrásai, áldásai lehetnének egy életrevaló, iparkodó kis népnek. És idegennek kell ezt pénzre tenni, mert a székely nép csak pusztítani tudja erdeit, de értékesíteni nem.

A gyulafalvi ipartelep keletkezése és fejlődése megmutathatta nekünk, hogy mennyi kincsünk van erdeinkben, melyeket kiaknázhathatunk, s megtaníthatott, hogy merre kell

fordulnunk, ha új jövedelmi forrásokat akarunk teremteni; mert hogy azt mi is megtehetjük, ha egyenkint nem, de társulás útján, a mit más meg tud tenni, abban kétsége senkinek sem lehet.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy minden egyes erdőtulajdonos most már a tanulságos példa után indulva, egy-egy gyulafalvi telepet állítson fel, mert egy ilyen vállalatához sok pénzre van szükség; hanem azt igen is merjük állítani, hogy egy-két szomszédos község szövetkezve, bizonyosan fényes eredményekkel értékesíthetné erdeit.

Azért nem szabad magunkat azon meggyőződésben ringatnunk, hogy mi földművelésre vagyunk utalva, mert az utóbbi évek gazdasági viszonyai eléggé megmutatták, hogy csupán az után, mit mezőink termenek, megélnünk nem lehet, tehát abból kell jövedelmet teremtenünk, a mi fényes jövőt ígér nekünk.

Azok a roppant területű erdők — még az erdőtörvény megszorítása mellett is — állandó jövedelmi forrásai lennének minden időben a székely községeknek, s nekünk lenne fánkban és fagyártmányainkban állandó kivitelünk, mely a jó vagy rossz termés esélyeinek ki nem téve, mindig állandó és biztos jövedelmet hozna.

Nagy baj az a fájdalomosan esik bevallani, hogy a székely emberben nincs elég üzleti szellem, mely pedig a nagyobb, messzebb terjedő vállalatokhoz nélkülözhetetlen. A székely ember roppant munkás és szorgalmas, s azon kis körben, melyben földművelésével, iparával, kereskedelmével mozog, elég élelmes is; de épen a fentebb említett makacs konzervativizmusnál fogva nem szereti azt a szemernyi biztost egy kétes nagyért kockáztatni, s

ezért idegen minden olyan nagyobb vállalat, mely az ő szűk körén túl terjed.

Vegyék tehát a megye intelligensebb elemei, tapasztaltabb üzletemberek kezükbe az ügyet, hassanak a népre, ébresztésük fel érdeklődését, s az eredmény, ha tán lassan s későn is, de nem fog elmaradni. **0.**

Képviselőválasztások. A székelyudvarhelyi kerületben a hó 29-én egyhangulag, nagy lelkesedéssel Tibád Antal államtitkár választatott meg országgyűlési képviselővé. — A kaposvári kerület Kapotsfy Jenőt választotta képviselőjévé, szintén egyhangulag. Kapotsfy a függetlenségi párthoz tartozik.

Székely vasut. A „Székely Nemzet” írja: A háromszéki vasut ügye, úgy látszik, lassan halad előre. Csak a napokban közöltük a kereskedelemügyi miniszter leiratát a brassó—zernyest—sepsiszentgyörgyi vasutvonal engedélyeséhez s kilátásba helyeztük ugyanakkor, hogy a reánk nézve igen nagy fontosságú engedély-okmány határozmányait is megismertetjük olvasóinkkal. Ez azonban perfect dologgá csak akkor válik, midőn az engedélyeseket eleget tesznek a kereskedelmi miniszter leiratában hangsúlyozott s az engedélyezési tárgyalás alkalmával kikötött ama feltételnek, mely a 150 ezer forintnyi engedélyezési biztosíték letételéről szól. A kereskedelmi miniszter akkor arra hivatott volt fel az engedélyeseket, hogy nyilatkozzanak 30 napi határidő alatt az iránt, ha vajjon „hajlandók s képesek-e ezt a kikötött 150 ezer forintnyi engedélyezési biztosítékot letenni”. Mint értesültünk, az engedélyesek csupán eme nyilatkozat megadására is még egy további 30 napi időhatáridőt kértek. Mi, a kik régóta várjuk már a vasutépítés kérdé-

A „Székelyföld” tárczája.

A páholy.

(Franciaiból.)

Ismerik Pinglet urat? Nem. Nos, jól van. Pinglet ur egy névtelen életbiztosító társaságnak adminisztrátora.

Hogy miféle társulat az, magam sem tudom. Éppen olyan igazgatói, irodái, tervezetei, biztosítottjai vannak, mint más társaságnak... csak hogy kicsiben. Osztalékok ugyan nem fizet, de ki is akarna mindent?!

Pinglet ur azonban nem elégszik meg azzal, hogy ő adminisztrátor. Neki felesége, anyósa, sógora, három gyermeke... szóval mindenből van valamije. Egy napon örömtől sugárzó arccal lép családjá körébe.

- Találjátok el, hogy mit hozok nektek.
- Hoztál valamit? Oh, mily kedves vagy!
- Mutasd hát. Lássuk.
- Nem mutatom. Találjátok ki.
- Valami enni való?
- Nem, sokkal jobb.
- Jobb, mint az enni való?
- Igen.
- Talán nekem ruhára való? — szól a napam asszony.
- Nem az.
- Velocipéd? — kiált a legnagyobb fiu.

— Nem.

— Az a bunda talán, melyre már oly régen vágyodom? — kérdi a sógornő.

— Az sem.

— Mondd gyorsan!

— Én... nektek... egy... páholyt hoztam.

— Igaz-e?

— Még pedig a Gaité-színházba!

— Lehetetlen!

— Itt a jegy.

— Ah, mily nagyszerű, mily pompás! Ott aztán jól mulatunk.

— A nagy proscenium-páholyok közül béreltem egyet. Ott mindnyájan kényelmesen megférünk.

— Aranyos ember vagy!

— A férjlek legjobbját!

— Az atyák legnemesebbje!

Az öröm általános, mindenki el van ragadtatva; egyik terv a másikat éri.

— Persze énekelni is fognak, szólj!

— Persze, még pedig nagyszerűen!

— Mit adnak? Talán „Orpheus a pokolban”?

— Sokkal jobb darabot. Azt hiszitek, hogy Offenbach kedvéért páholyt vennék? Én a komoly darabok, klasszikus íróink remek műveinek kedvelője vagyok.

Az arczok hosszúra nyulnak.

— Mit adnak hát? — kérdi Pinglet asszony nyugtalanul.

— „Athália”-t!... Sem többet, sem kevesebbet, mint halhatatlan Racine-unk „Athália”-ját.

— De hiszen énekről is tett említést — szól közbe Remusét kisasszony, Pinglet asszony nővére. — Azt gondoltam, hogy nevetni fogunk.

— Mendelssohn elragadó kardalait fogjátok hallani.

— Mendelssohn... porosz! — sohajt Pinglet asszony ésalódva.

— A lángésznek nincs hazája, Pinglet asszony. Csak nem fogja gyermekeit azért vinni a Gaité-színházba, hogy ezeknek szellemét az Orpheushoz hasonló ocsmányságok rontsák meg!... De azon kívül még négyszer láttuk is.

— Igen szeretném még egyszer megnézni.

— Én is, de nem Clemens, Anatol és Valentin társaságában. Most már sokkal felnőttebbek, mintsem hogy az Olympust és az alvilágot bátran megnézhették. „Athália” nem rejt annyi sikamlós helyet, mint „Orpheus”.

— Oh, nem! — sohajt az egész gyülekezet elszomorodva.

A kicsinyek el vannak ragadtatva. Őket a bekövetkezendő kinja nem háborítja. Csak egy valami bántja őket is, az t. i., hogy nekik nappal kell a színházba menniök és nem este, mint a felnőtteknek. Pinglet ur azt kívánta, hogy az estét — persze az ő távollétében — azzal töltsék el, hogy a darabot felolvassák a gyermekeknek, hogy a cselekményt jobban megérthessék. Pinglet asz-

ének teljes megoldását, abban a nézetben vagyunk, hogy az ilyen feleslegesnek látszó időhaladék kérelmezése s az ehhez hasonló akadályok fölvetése késlelteti, ha ugyan egyáltalában el nem odázza a tervbe vett s összes terveivel és felsőbb engedélyeivel már elő is készült vasutépítés fontos és sürgős ügyét. Jónak látjuk ezen az uton kifejezni az aggodalmainkat annyival is inkább, mert legbiztosabb tudomásunk szerint az engedményesek vonakodása esetén van is vállalkozója a háromszéki vasutnak olyan, a ki azonnal hozzáfogni késznek nyilatkozott a vasutépítéshez.

SZEMLE.

A Zarában megjelenő „Narode Listy” közli a dalmát tartománygyűlés programját, melyben Dalmáciának Horvátországgal való egyesítése követeltik.

Trónörökösünk, Károly Lajos, régóta — okkal vagy ok nélkül — orosz-barát hírből áll. A párisi „Gaulois” Ferencz József őfelségének berlini látogatásáról s Károly Lajos főherczegnek onnan való elmaradásáról Bécsből a következő táviratot kapta: Nem emelték ki eléggé a császár testvérének és kijelölt trónörökösnek távolmaradását a berlini császártalálkozástól. Ferencz József császár ohajtotta, hogy Károly Lajos főherczeg őt ez utjában elkísérje, de ez — állítólag — határozottan megtagadta Kálnoky grófnak, hogy ez utazása által még csak látszólagos jelét is adja a német szövetséghez való hozzájárulásának. Így történt, hogy Ferencz József csakis Ferencz Ferdinánd főherczeg kíséretében utazott Berlinbe.

Orosz készülődésekről ad hírt a berlini „Kreizeitung” s azt állítja, hogy Konstantinápolyban aggodalmak mutatkoznak, mert Kaukázusban s a Fekete-tenger kikötőiben javában folynak az orosz készülődések.

A boulangisták Párisban e hó 27-én nagy népgyűlést tartottak, melyen mintegy hatezeren vettek részt. A nagy néposzűlés számos gyalogsílovasrendőr közbelépését tette szükségessé. Az utczán mintegy másfél száz elfogatás történt Boulanger életése miatt. A gyűlésen Laguerre hevesen megtámadta a kormányt s főállamügyészt és védelmezte Boulangert. A népgyűlés elé több kérdést terjesztettek esküdtszéki kérdések alakjában; e kérdésekre közfelkiáltás alakjában adott választ mint Boulanger, Rochefort s Dillon nem vétkesek egy vádbeli cselekményben sem, de igen is vétkesek a szenátus s a főügyész. A gyűlés felolvasta Boulanger egy levelét, melyben újra a népet hívja fel bírálul s kifejezi a közeli választásokba fektetett reményét. A czirkusz körül összegyűlt néptömeg kövekkel hajigálta a rendőrséget, mire a lovas rendőrség a tömeg közé vágatott és számos egyént letartóztatott. Egyéb zavar nem fordult elő.

szony azonban nem akarja őket a meglepetéstől megfosztani. A kicsinyek korán lefeküsznek, hogy másnap frissek legyenek.

Másnap korán reggel Pinglet ur vadászruhába öltözik. Vadásztarisznyáját nyakába akasztva, fegyverével vállán egyszerre ott terem bámuló hitvestársa előtt.

— Nos, hova megy e vadászöltözetben?

— Hiszen látja, vadászatra.

— Miféle gondolat?

— Már két hónapja megigértém Paturel barátomnak, hogy társaságában néhány lövést teszek és mindig megszegtem szavamat. Ma szép idő van; ti mulatni fogtok, én tehát nyugodtan elmehetek.

— De azért...

— Végtelenül sajnálom, hogy halhatatlan Racine-unk remek művét nem halgathatom veletek. Nincs ahhoz fogható szépség... de Paturel meg-haragudnék rám. Mulassatok jól.

És Pinglet ur „Orpheus” második felvonásának dallamát énekelve távozik.

Féltőrával férje távozása után Pinglet asszony lép be testvérehez. Rendkívül izléseesen van öltözve. Nehéz selyemruha bársonnyal és értékes szőrmével disztve fedi testét és az öltözéket gyöngyhímzésű zubbony egészíti ki.

— Már fel van öltözve... és már kalapját is feltette?

— Igen; megyek anyámhoz. Megigértém neki, hogy az egyőrai miséhez elkísérem a Notre-Dame templomba.

— De kellő időre vissza nem jössz.

Kréta szigetén a helyzet a felkelők s a Sakir pasa közti tárgyalások megszakadtával — a „Daily News” értesülése szerint — újra kedvezőtlennek válik. A muzulmánok azzal fenyegetőznek, hogy meg fogják támadni a keresztényeket s a templomokat. A felkelők el vannak arra határozva, hogy a végsőig ellenállanak. A törökök folytatják a kegyetlenségeket.

Különfélék.

— **Időjárásunk.** A sok sopánkodás eső után végre felhallzott az egekbe és megnyilatkozának az égnek csatornái s hull az áldás napokon át oly nagy mennyiségben, hogy Deukalion és Pyrrha sorsára kell jutnunk, ha még sokáig így tart. Ha az ember egy magaslatra felmegy, a háromszéki síkság mint egy nagy tenger terül el előtte. A Torja és Káson vize s a Fekete-tűz mind megannyi nagy folyóvá dagadtak s vészes sebességgel hömpölygetik piszkos hullámaikat, elborítván utakat, mezőket és réteket. A minden irányból előtörő vizár miatt a közlekedés több helyen napok óta megszünt. Az árvízből kijutott az idén is Kézdi-Vásárhelynek. A Kanta városrész, mely alantás fekvésénél fogva sokat szenvedett a Torja vize áradásaitól, két nap óta vízben áll. Emberi élet nincsen veszélyeztetve, mert a víz az utczákat lepte el s már is apadóban van, de a lakosok — többnyire szegény munkások — meg vannak egy időre fosztva kenyérkeresetüktől. A legnagyobb elismeréssel kell megemlítenünk, hogy a kézdívásárhelyi jótékony nőegyesület volt az első, mely a rendőrség megkeresésére szenvedő polgártársaink nyomorának enyhítéséhez hozzájárult s azonnal 15 frtot küldött élelmi szerek bevásárlására, s így a pillanatnyi szükségén enyhítve lett. Pénteken éjjel az eső egy kis szünetet tartott s ennek folytán a vizek apadni kezdettek, s így remélhető, hogy ez a szokatlan árvíz nagyobb veszély nélkül mulik el.

— **Halálozás.** Kovács Aron kézdívásárhelyi kereskedő, 1848—49. honvéd-hadnagy, huzamos időn keresztül egyházunk főgondnoka, városunk volt tanácsosa, takarékpénztári igazgató, egy kézdívásárhelyi széleskörű család általános tisztelt tagja, f. hó 30-án meghalt. Áldás és béke porrai felett! A gyászoló család következő gyászjelentést adott ki:

„Alólírtak a legnagyobb fájdalommal tudatják, hogy a hű férj, önfeláldozó édes apa, nagypapa és dédapja, nemeskeblű testvér, forrón szerető rokon Kovács Aron 1848—49. honvéd-hadnagy, huzamos időn keresztül egyházunk főgondnoka, városunk volt tanácsosa, takarékpénztári igazgató életének 73-ik, másodszori boldog házasságának

43-ik évében végelegyengülés következtében folyó hó 30-án délután 1 órakor jobb létre szenderült. Az idvezültről bizton elmondhatni a szent könyv e szavait: „Emlékeztében lésszesz, mert üres léssen a te helyed.” Szorgalom és munkásság, érdem fűződött a kedves halott életéhez, kinek ravatalát lesújtva állja körül a fájdalomtól megtört család. Az idvezültnék hült tetemei szeptember hó 1-én délután 3 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint fognak örök nyugalomra letéetni. Kézdi-Vásárhelyt, 1889. augusztus 30-án. Kovács Aron né született Szöcs Anna, a bánatos özvegy. Unokája, nevelt leánya: néhai Szöcs Bálint hátramaradt leánya, Szöcs Vilma; ennek férje Barabás Ferencz uzoni gyógyszer s gyermekei: Ilona és Ferencz. A bánatos özvegy testvérei: Szöcs József volt polgármester s neje Balogh Anna, gyermeke s unokái; Szöcs Dani nyug. m. kir. honvéd-örnag, gyermekei s unokái; Szöcs István, neje Jancsó Sára s gyermekei; néhai Szöcs Sára volt Tóth Károlyné, leánya Ottilia özvegy Kovács Ignácné s gyermeke; Szöcs János, neje Tóth Ottilia s gyermekei; Szöcs Róza, férje id. Kupán József, gyermeke s unokája. Az idvezült első nejeinek testvérei: Fülöp Anna, férje Nagy Ezekias s gyermeke; Fülöp Józsiás, neje Kovács Mária, gyermekei s unokái; néhai Fülöp Sámuel neje Kautnik Mária s gyermekei. Az idvezült testvére gyermekei: Néhai Sebesi Józsefné Kovács Ilona gyermekei; néhai Kovács Miklós özvegy s gyermekei; néhai Kovács Abrahám gyermekei, ezek közt Károly mint nevelt fia s neje Csizsár Anna; néhai Jancsó Jánosné Kovács Judit gyermekei; néhai Baka Mihályné Kovács Rebeka gyermekei.

Meghalt még Kóber János kézdívásárhelyi vendéglős.

— **Kutya-adó.** A fővárosi lapokban olvassuk, hogy a belügyminiszterium szabályrendeletet készült kibocsátani a kutyák megadóztatásáról. K. vásárhelyi szempontból tekintve a dolgot, csak örülni tudunk ezen új adón, mert csak ily uton remélhetjük, hogy az a roppant kutya-állomány, mely nálunk az éjjeli csendet esaholással zavarja, meg fog egy kissé apadni.

— **A persa sah** hétfőn érkezett Budapestre. Utazása Bécsből Budapestre valóságos diadalut volt. A merre a hajó ment, a partokon mindenütt nép állott, mely zajosan éljenzte a persa uralkodót. A sah a hajókapitánytól élénken tudakolta az ország történetét, főleg a török hódoltság idejéből. A hajóra fölvert czimbalmossal pedig játszatott magyar népdalokat, a Rákóczy-indulót megújratva. Budapesten a Dunaparton százezernyi tömeg volt összegyűlve. Napalaku csillárok tündéries fényvel világították be az egész tért. Persa és magyar zászlók s az összes magyar megyék cimerei díszítették a Dunasort. A kikötőtől a szállodáig katonaság képezett tömör sorfalat. A

— Hagyja abba munkáját.

— Igen, kisasszony.

— És készüljön el.

— Már most?

— Itt a jegy. Első számú proscenium páholy. Nyolcz hely. Kényelmesen megférnek.

— A délutáni előadásra szól? — kérdi siralmas hangon a hű Antonin.

— Igen, a délutánra. Atháliát adják.

— Atháliát? Meghalt költőtől való az az Athália?

— Igen, ez halhatatlan Racine-unk legremekebb műve.

— Igen?... Még a lámpákat kell kitisztitanom, a kandallókat kifényesítenem. Madame igen haragudnék, ha...

— Hallgasson, szerencsétlen! Athália remek mű.

— Hogy megvalljam az igazat, én borzadok a klasszikus daraboktól. Szeretem az olyan darabokat, a hol nevetni lehet. Ha megengedi kisasszony, a házmaster helyettesít majd engem. Joseph még igen ritkán volt a színházban. Ő talán elemészti ezt is.

— Jól van hát!... Mondja meg neki, hogy készüljön el. Itt van öt frank, adja át neki. Fizeszen belőle a páholynyitogató nőnek és felvonások között vegyen süményt a gyermekeknek.

A házmaster beleegyezik. Elindulnak. A kicsinyek arca az örömtől ragyog. Joseph ur nyugtalan.

(Vége következik.)

— Számítottam is rá, hogy a kicsinyeket elkíséred a színházba.

— Mi az?... Azt akarod, hogy egyedül menjek?

— Megigértém anyámnak, hogy elkísérem. Chantecheur apát a tizenkettedik század második felében élt szláv törzsek tartózkodó életéről fog beszélni; ez persze nem lesz oly mulattató, mint halhatatlan Racine-unk remek műve és felette sajnálom, hogy a gyermekek örömeiben én is nem osztozkodhatom. De megfoszthatom-e anyámat az élvezettől csak azért, hogy én a színházba menjek?

— Jól van, jól! Csak menj... A szolgáltatást bízd reám... már régen megszoktam... Hiszen én vagyok a felesleges a családban.

Szóváltás keletkezik. A halhatatlan Racine-ról nem a legkegyetesebb megemlékezés lesz hallható. Pinglet urat is ugyancsak szapulják. A madame ott hagyja nővérét és duzzogva távozik.

— Csakugyan nagyszerű! — mond Remuset kisasszony. Én persze jó vagyok arra, hogy Atháliát végig hallgassam... Nekem Athália elég jó! Mig testvérem Pres Saint Gervais, Bidel állatszelidítőt, Giroflé-Giroflát látja, részemre Atháliát tartják fenn... Ennek végét kell szakitanom.

És Remuset kisasszony dültől nekiperült arccal a hű Antonint csegeti be. Antonin Pinglet ur komornyikja és mindenben megbízható ember.

— Antonin, nem kíséred el a gyermekeket a Gaité-színházba?

— Lehetséges-e?... A Gaitéba?... Ah! lesz ott min nevetni.

hajóállomáson József főherceg fogadta a magas vendéget. Ott voltak a miniszterek közül többen, a főváros polgármesterei és számos előkelőség. Ezután a sah József főherceg társaságában riadó éljenzések közt hajtatott a szállodába. Másnap a sah megtekintette Budapest nevezetességeit. Nevezetesen meglátogatta a tud. akadémiát, a nemzeti muzeumot, a Margit-szigetet; este pedig megjelent az operaházban az ő tiszteletére rendezett disztribúción. Ugy a sah, mint kísérete többször adott kifejezést elragadtatásának a főváros szépségei és ama nyájas előzékenysége felett, melyet lépésről lépésre tapasztalt. A magas vendég szerdán este hagyta el a fővárost.

— **Újítások a magyar államvasutaknál.** A magyar államvasutak vonalain, hír szerint, újabb újítások fognak életbe léptetni, melyeknek célja az utazást kényelmesebbé tenni és a személyforgalmat ezáltal még inkább növelni. A kereskedelmi miniszter ugyanis azt tervezi, hogy a nagyobb vonalakon háló- és ebédlőkoszokat fog járni és pedig olyképen, hogy a kocsikat magánvállalkozókra bízta.

— **Éhínség** beálltától lehet tartani Maros-Tordamegye több községében. Közvetlen oka ennek az idei rendkívül abnormis időjárás. Különösen a Mezőség az, mely rendkívül súlyos termést adott. Van egy község: Bárdos, hol az ideig egyetlen fűszál sem maradt épségben a régvér és eszály miatt. Ennek lakói már most régt vannak szorulva a segélyezésre. Mező-Bánd, Hareczó, Nagy-Olyves, Mező-Rücs napszámos-osztályaiban már szintén jelentkeznek az inség. A vármegye főispánja részéről intézkedés tétetett, hogy a segélyre szorultak munkát nyerjenek, esetleg pénzadományokban részesíthessenek.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfia nevenapját M. Váshely polgársága is lelkesen ünnepelte meg. Szombaton este egyes házak ablakai ki voltak világítva; vasárnap zászlók lengtek a házak fedelein. A Domokos-féle szállodában nagyon díszes közönség részvétele mellett társas-estély volt. — A borszei fürdőközönség is fényesen ünnepelte meg a napot. Kerekes Samuel tanár a Kossuth-kutnál érdekes alkalmi beszédet mondott. Az ünnepélyt társas-estély követte, mely a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Miklósy Gyula** szintársulata — mint lapunkat értesítik — augusztus 28-án, alig másfél heti működés után, „A kondorosi szép csaláprné” című népszínművel előadásait Maros-Váshelyt befejezte. Mindent elkövetett a derék szintársulat, hogy a közönség hideg partfogását felmelegítse, de mind hiába; és mindig őrös ház előtt játszott. Mult vasárnap a város mellett fekvő „Elba” nevű szigeten valóban érdekes műsorozattal népünnepélyvel egybekötött színi előadást rendezett; azonban a közönség ezt is csak oly gyenge partfogásban részesítette.

— **Új rabbi Maros-Váshelyt.** Folyó hó 28-án (szerdán) ment végbe Wilhelm Joakim, a maros-váshelyi st. quo ante izr. hitközség új rabbijának installációja, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A déli vonaton megérkezett rabbi elő kivonult a zsidó hitközség választmánya és a rabbit fogadó bizottság, élükön Schwartz János hitközségi elnökkel. Ezenkívül számos hölgy is volt jelen, kik az új papnét gyönyörű virágoskoszorúval várták. A fogadtatás után az impozáns menet a templomba vonult, mely zsúfolásig megtelt közönséggel. Itt a szokásos ima után a rabbi rövid magyar könyörgést mondott, mi után édes atyja, a bazini pap, lépett a szószékbe, röviden ajánlva fiát a hitközségnek. Két zsoltár elnéklése után az ünnepély véget ért. Vasárnap az új rabbi tiszteletére bankett lesz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hogy a kézdíváshelyi alsófokú ipariskola arra érdemes tanulója az 1888—89-ik évi vizsgálat alkalmával megjutalmaztatásának, e célból a következő szíves adományok folytak be: Kézdíváshelyi takarékpénztár 5 frt. Kézdíváshelyi kisegítő takarékpénztár 5 frt. A város pénztára 2 frt. T. Török Bálint, Csutak László, ifj. Czibalmos Ferencz, Jancsó Dénes, Kovács Gergely urak 1—1 frt. Fogadják a szíves adakozók ipariskolánk felügyelőbizottságának hálás elismerését és köszönetét. A felügyelőbizottság f. évi aug. 26-án tartott ülése 21. számú határozata értelmében. Kézdíváshely, 1889. aug. 30-án. Szócs József, f. b. elnök. M. Székely János, f. b. jegyző.

ROVID HIREK.

Kossuth Lajos nagy hazánkfát Kolozsvár város díszpolgárává választotta. Az indítványt 87-en írták alá, tehát éppen annyian, mint a mennyi Kossuth életvéneinek a száma. — **Gyermekek kiállítását** rendez szept. 13-án a szebenmegyei közegészségügyi egyet. E kiállítás díjazásokkal van egybekötve. — **Le akarja főzni Eiffelet** egy dusszagd angol Londonban s elhatározta, hogy az Eiffel-toronyhoz hasonló tornyot épít. E célból társulatot alakít

tott, melynek már kétszáz ezer font sterling áll rendelkezésére. A torony magasságát 650 méterre tervezik. — **Összejevetelt** tartnak a magyarországi bírósági végrehajtók Budapestben. Az összejevetelt célja: a bírósági végrehajtók helyzetének megbeszélése. — **80 ezer** kikötői munkás sztrájkol Londonban. — **Szeghalmon** egy fiatal paraszt menyecske, a ki tanu gyanánt a járásbíróshoz volt idézve, annyira félt a törvény előtt megjelenni, hogy félelmében felakasztotta magát. — **Pojana-Stampi** bukovinai község területén 300 hold erdő lángokban áll. Oláh-Toplicza község határán szintén nagy terjedelmű erdők égnek. — **4568 ügyvéd** van ez idő szerint Magyarországon, kik közül a főváros területére esik 763. — **Szerencsétlen lövések.** Borbás György kisterennei közjegyző vadászat alkalmával 16 éves fiát lötte le vad helyett. Vegye Mihály tarcsai lakos az udvarán garázdálkodó varjak között lőtt a golyó feleségét találta, ki rögtön szörnyet halt. — **Nagy az inség** Szudánban, a hol naponként 20—25 ember pusztul el az éhségtől. Khartumban és Kassalában oly nagy az élelmiszer-hiány, hogy még a halottakat is megették. — **Vizbefut papok.** Hat jézuita pap hajózott a napokban a Rance folyón egy kis halászbárkában. Egy hirtelen szélroham a bárkát felfordította s a papok közül négyen a kormányossal együtt a vízbe fultak. — **Egy bécsi pallér** felesége a napokban egy három méter mély árokba lezuhanván nem sokára meghalt. Az orvosok sehogy sem tudták rájönni, hogy hol sérülhetett meg az asszony. A halottas kamarában derült ki aztán, hogy az asszonynak hamis fogcsora volt, mely torkába szaladt s megfojtotta. — **Providencében** (Amerika) egy óriási viztartó medenceze falai engedték a víz nagy nyomásának s a borzasztó tömeg víz elöntötte az egész vidéket. Igen sokan a vízbe fuladtak. A kár igen nagy. — **Párisban** egy család fogtak el a napokban, ki hírlapi hirdetések után házasságokat közvetített oly módon, hogy a férjfelöltek mind cinkostársai voltak, kik a hozományt kicsalván, elhagyták a szerencsétlen nőket. Az így rászédett „özvegyek” száma csak Párisban 42. — **Földrengés.** Patrasban és Missolunghiban (Grögorszag) közelebből földrengés volt, mely több házat összedöntött. — **Szabók kormányozzák** Wheeling nyugat- virginiai várost. A polgármester, a városi biztos, a rendőrfőnök s a városi tanács legtöbb tagja mind e tisztes ipart tanulja.

CSARNOK.

Naszreddin sah.

Vámbery Armin kitűnő orientalistánk a következő ismertetést közli Naszreddin sahról, a „királyok királyáról”, ki a héten a magyar főváros vendége volt:

Semmi sem mutatja jobban a kontinentális, de különösen a francia és német sajtó egy részének fonákosságát és szánandó felületességét, mint az a hang, melylyel most és 16 évvel ezelőtt az Európában utazó persa királyról megemlékeztek és szólnak ma is. Akkortájt én szükségesnek tartottam némely német és francia lapban ezen megbecsülhetetlen pajzsnak, hogy ne mondjam neveltségellen kikelni, kiemelve a többi közt, hogy ha a persa király az egyik vagy másik udvar etikettje ellen vétkezett volna is, ezt nem kellene éppen nagy bűnnek betudni, miután alig találkozik egy európai souverain, ki az ázsiai különböző udvarokat bejárva, az ottani szokásokban és modorokban kisebb-nagyobb botlásokat el ne követne. No de biz én hiába prédikáltam. Tizenhat év múlva Naszreddin sah újra meglátogatta Európát és a sajtó bárdolatlan hősei nemesak hogy neki esnek legízletlenebb támadásokkal és legotrombább élezeskedésekkel, hanem még a hazugság nemes fegyveréhez is nyulnak, a menyiben Naszreddin sahnak „The Diarg of H. M. the Shah of Persia” (London, 1874-ben) megjelent könyvéből oly kivonatokat közölnek, melyekből az eredetiben egy árba betű sincs. A mit a nyájas hazai olvasó mindaddig a persa király furfangos ázsiai barbársága, neveltségellen és mulattató ötletei felől a lapok útján hallott, az elejétől végig merő koholmány, mely csakis az újdonságokban szűkölködő reporterek alantas tudatlanságának köszöni létét.

Naszreddin sah, Persiának jelen királya, kivel szerencsém volt 26 évvel ezelőtt teheráni palotájában megismerkedni, oly férfi, ki nemesak Persiában, hanem az egész keleten ritkítja párját és a ki műveltség, elmetehetség és hazaszeretet tekintetében még európai fejedelmekkel is bátran versenyezhet. Nevelése szigorúan mohamedán és ázsiai volt s már ifju korában ügyes verselése ál-

tal tünt ki. Igen korán belátván, hogy egy keleti fejedelemlen ma nap nem elég keleti kultúrában jártasnak lenni, ő, még abban az időben, mikor Tebrizben mint trónörökös lakott, európai befolyásnak szívesen engedett és még mint koronaherceg földrajzzal, történelemmel és francia nyelvvel foglalkozott. Később arra törekedett, hogy udvarához európai tiszteket és orvosokat csalogasson. Angolok, francziák, olaszok, németek és magyarok felváltva álltak szolgálatjában, részint a főváros területén, részint a tartományokban és a ki csak vele érintkezett, mind azt állította, hogy bármennyire fásultak a persa köz- és magánélet szokásai, a persa király maga előnyösen kiválik a népéből s uri ember tetőtől-talpig.

Hogy Naszreddin sah csakugyan előnyösen különbözik akár a persa trónon ult elődeitől, akár más belső ázsiai fejedelmektől, kitűnik ama belső viszonyból, mely közte és a többi európai udvarok közt keletkezett. Mert hiába, tény, hogy egy 60 év felé hajló keleti fejedelem a maga ázsiai kényelme és fénye elhagyásával Európába jön, hogy itt városról városra jártában muzeumok, akadémiák, tudományos intézetek és képtárak látogatásával műveltségét szaporítsa; ez a tény, mondom, nem mindennapi tünemény és kétségkívül figyelemünkre, ha ugyan nem dicsőretünkre érdemes. Persze Persia maga nem igen haladhatott abban az irányban, a melyben fejedelme mivelődött, mert mi türes tagadás, a perzsák, daczára kiváló szellemi tehetségüknek, az európai civilizációban még jól mögötte állnak a törököknek is. Persia rendes serege csak most kezd európai szint öltetni, ipara és kereskedése sokkal tekintélyesebb ugyan mint Törökországé, de a közlekedési utak teljes hiányában az ország belsejébe csak nagy nehezen lehet jutni, a mi pedig legszomorubb a persa államéletben, az a még mindig ázsiai mintára működő közigazgatás és az igazságszolgáltatás kezdetleges volta. Mindezekben Naszreddin sah egész odaadással és ritka erélylyel segíteni akar. Csak alig egy éve még, hogy egy alkotmány-féle pátenst bocsátott közre, mely szerint minden vallású és nemzetiségű hasonló jogban részesül és minden persa fel van hatalmazva a szenvedett jogbitorlás esetében közvetlenül a királyhoz fordulni. A közlekedés könnyítése tekintetében ismeretes, hogy a Kárun folyó megnyitása által az európai áruk sokkal könnyebben fognak az ország belsejébe jutni, mint ezelőtt, vasutakról is beszélnek, szóval a persa király, a ki mostani útjában annyi szépet és hasznosat látott, országába visszatérve bizonyosan Persia anyagi és szellemi emeléséhez legnagyobb erélylyel fog fogni.

Ez a fejedelem, ki most körünkben időzik, annál inkább érdemes a magyar ember tiszteletére és becsületére, mert nemzetünket régóta ismeri és szereti. Az udvaránál időzött magyar tisztek és utazók fényes vendégszereteten részesültek; kivánuatos tehát, hogy országába visszatérve, a legjobb benyomást vigye magával fővárosunkról és lakosairól.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

● **Egy jó könyv.** ●

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidok és velések, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen **kiváló segítőalkatokat tettek.** Így és hasonlóképen hangoznak a köszönetiratok, melyeket Richter kiadó-intézte „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéseért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a **szerencsésen meggyógyítottaktól** származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követele által még oly betegek is **gyógyulást** nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letelve, megérdemli a **legkomolyabb figyelembevetelt** minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címet s ezimeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe.

● **Lípcseben.** A megküldés ingyen történik. ●

BOR-ÁRULÁS
nagyban és kicsinyben
100 literen felüli mennyiségben.

Vizhez való jó asztali bor	12—14 frt.
Medgyesi ó-bor	22 "
1882-beli fehér bor	26 "
Villányi vörös bor	34 "
1885-beli finom muskotály	45 "

Literes üvegekben is a fenti borok a leg-
jutányosabb árért árultatnak

Papp Ferencznél.
Brassó,
nagy-utca 504. ház-szám.

9—10

Sz. 72. tskvi.
1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Dálnok község kisdédódója végrehajtható-
nak dálnoki íj. Szöcs József végrehajtást
szenvető elleni 160 frt tőkekövetelés és járú-
lékai iránti végrehajtási ügyében a kézdi-
vásárhelyi kir. törvényszék területén levő
Dálnok községében fekvő, a dálnoki 766. sz.
tjtkvben 692^a, 692^b. hr. számu 84 frt, 1603.,
1604., 1605., 1606. hr. sz. 72 frt, 3960., 3961.
hr. sz. 84 frt, 4218., 4219. hr. sz. 16 frt,
5640., 5641. hr. sz. 48 frt, 7188. hr. sz. 86 frt,
9012. hr. sz. 1 frt becsértékű ingatlanokra az
árverést a fennebb ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb
megjelölt ingatlanok az 1889. évi szeptember
hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Dálnok köz-
ségében a község házánál megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingat-
lanok becsárának 10 százalékát készpénz-
ben vagy az 1881. évi 60-ik törvényezikk
42-dik §-ában jelzett árfolyammal számí-
tott és az 1881. évi november 1-én 3333. szám
alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §.
kijelölt óvadékképes értékpapírban kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz.

170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.
A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság 1889. évi január hó
11-én.

Sándor Kálmán,
kirendelt egyes bíró.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghúst gyógyít és erősít,
a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja, a szájbűzt azonnal megszünteti
napontai használatnál cs. és kir. udvari fogorvos és udvari szállító

Dr. POPP világi Anatherin
hírű SZÁJVIZE

kétszer oly nagy palaczkokban, mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tiszt-
tán tartására és a foghús megerősítésére.
Dr. POPP fogpora, ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz a nélkül, hogy, mint más fogporok,
a fogak zománczát megsértené.
Dr. POPP növényyszappana, a legjobb gyógy-pípereszappan mindenemű bőrkiütések
ellen és különösen furdőkhöz.
Dr. POPP napraforgó (szap- (nem glicerin). A legújabb és a legfinomabb divat-pípereszappanok.
VENUS pana) A bőrt bársonyfinomná teszik.

Árak: Anatherin szájjíz 50 kr, 1 frt és 1 frt 40 kr, Anatherin fogpaszta téglyben
1 frt 22 kr, Aromatikus fogpaszta 35 kr, Fogpor dobozban 63 kr, Növényiszappan 30 kr,
Napraforgó-szappan 40 kr, Venus-szappan 50 kr. E szerek kaphatók Kézdi-Vásárhelyen
Kovács F. gyógyszerésznél, Fejér L. fia és Wertán testvérek kereskedőknél.

ORVOSI VÉLEMÉNY.

Alulírottak több éven át alkalma volt úgy saját magán, mint pacien-
seinél meggyőződni arról, hogy dr. Popp udvari fogorvos Anatherin-
szájjíve minden más létező hasonló szert minden kétséget kizárólag fe-
lülmul, a mennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távolítja el, ha-
nem a fogakat épségben tartja és a száját teljesen konzerválja.

Dr. Schaffer Ágost lovag,
orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.

Drasche tanár Bécsben a valódi Anatherin-szájjívet a saját orvosi
szakosztályában, a cs. kir. általános kórházban, gyakorlatilag alkál-
mazta s ép oly czélszerűnek, mint jeles minőségűnek nyilvánította.

7—

Hamisításoktól óvakodjunk!!

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1889. augusztus hó 1-től. Érvényes 1889. augusztus hó 1-től.

Á l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	Á l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	11.24 11.39	12.12 12.09	
Brassó (vendéglő)			4.54	7.07		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	1.13 1.51	1.27 1.47	
Botfalva	"	"	5.20	7.28		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	(érk. ind.)	2.18 3.04	2.08 2.43	
Földvár	"	"	5.37	7.44		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	3.14 3.51	2.53 3.24	
Mogyorós	"	"	5.57	7.58		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	4.01 5.56	3.26 5.08	
Apáca	"	"	6.15	8.00		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	6.45 11.04	6.37 11.04	5.32 8.42
Köpecz	"	"	6.35	8.30		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	11.19 6.30	11.19 7.40	8.47 1.55
Agostonfalva	"	"	6.43	8.36							
Alsó-Rákos	"	"	7.02	8.52							
Homoród	"	"	7.31	9.12							
Kacza	"	"	7.51	9.25							
Erked	"	"	8.14	9.45							
Bene	"	"	8.38	10.00							
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	"	9.09	10.24							
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	9.33	10.39							
Medgyes	(érk. ind.)	(érk. ind.)	9.43	10.46							
			11.04	11.47							

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 6.00
Székely-Keresztur	7.28	Bögöz	6.33
Nagy-Galambfalva	8.18	Nagy-Galambfalva	7.09
Bögöz	8.40	Székely-Keresztur	7.46
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.12	Héjasfalva	érkezik este 8.18

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.